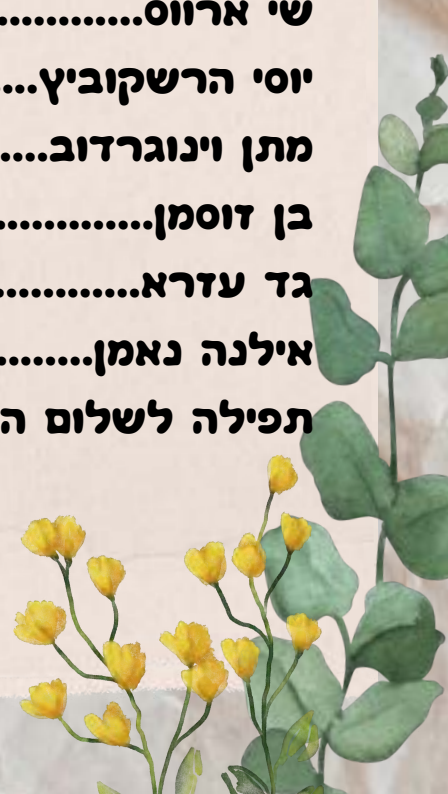

**"אם אתם קוראים את המכתב
הזה..."**

**מכתבי פרידה מחזקים שנכתבו על ידי חיילנו הגיבורים
שיצאו למערכות ישראל ונפלו בקרב הי"ד**

תוכן עניינים

- 1 .....הקדמה
- 2 .....אלקנה וידל
- 4 .....איתי יהודה.
- 6 .....לירון שניר.
- 8 .....עדי ליאון.
- 10 .....רועי דאוי.
- 12 .....שי ארווס.
- 14 .....יוסי הרשקוביץ.
- 16 .....מתן וינוגרדוב.
- 18 .....בן דוסמן.
- 20 .....גד עדרא.
- 22 .....אילנה נאמן.
- 24 .....תפילה לשלום החיילים.

הקדמה

הם צעירים, איתנים, מלאי חיים ואוהבי חיים. אין להם ממון להשאיר ליורשיהם, ובכל זאת, הם כותבים צוואות ומכתבים, בהם הם משאירים למשפחותיהם, לאהוביהם, ולנו - כל ישראל, לא רכוש או קניין גשמי, אלא אוצרות רוחניים.

הם משאירים לנו מילים היוצאות ברגעי אמת ומדם ליבם. מילים ספוגות אהבת העם והארץ, הכוללות אוצרות של השראה ושליחות.

דבריהם מותירים אותנו נדהמים אל מול עוצמות של הקרבה ומסירות נפש, מתוך השלמה ונכונות מלאה, הנובעת מתוך אמונה וודאות בצדקת דרכנו ובקדושת חיינו. "הרוגי מלכות אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתן, בני ציון היקרים הרוגי ארץ ישראל שהקריבו חייהם ומסרו נפשם על כבוד שמו יתברך, על עמו, ועל ארצו, ועל נחלתו. חיילים בלגיונו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, שהפקידם המלך שומרים בפלטרין שלו". במותם ציוו לנו חיים. "ה' עוד לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".

בשולי הדברים: החוברת מופצת ללא מטרת רווח לכבודם ולהנצחתם של כל חיילי צה"ל שנהרגו על קידוש ה'. התמונות והמידע על החללים נאספו מהרשת וכל הזכויות עליהם שמורות לבעליהם. אנו מאמינים שמכתבים אלו משקפים את רוחם של רבים מחיילי צה"ל ומחילי צה"ל, גם אותם שלא כתבו, או שמכתביהם לא הובאו בחוברת קטנה זו.

יוצא לאור לקראת יום הזיכרון התשפ"ד
michtavim2024@gmail.com לתגובות והערות
(מתאים להדפסה בפורמט a5)

אלקנה ויזל

רס"ר (במיל') אלקנה ויזל, מבני דקלים, מפקד כיתה בגדוד 8208, חטיבה 261, נפל בקרב בדרום רצועת עזה, ביום י"ב בשבט תשפ"ד (22.1.2024). בן 35 בנופלו. הותיר אחריו אשה וארבעה ילדים, הורים ושבעה אחים והיה מחנך כיתה אהוב.

הרב יהושע שפירא ספד לו:

"אלקנה היה דמות עדינת נפש בעוצמות נדירות שלעולם ניצבת לפני המחנה. כתוב שעם רשימת גיבורי דוד נמנה 'עדנו העצני' - וחז"ל דורשים שמדובר בדוד המלך שהיה 'מעדן עצמו כתולעת בבית המדרש ומקשה עצמו כעץ בשדה הקרב', ואין דבר שמסמל יותר את אלקנה כדמות של עדינות ורגישות ברמה יוצאת דופן ומתיקות בנויה, חיוך ממיס ומתוק, וכשהיה צריך להתמסר למדינת ישראל עשה זאת ברוממות רוח ויצא לשדה הקרב למרות שהיה פטור ממילואים בעקבות פציעה במהלך הקרבות בצוק איתן.

"כל מי שראה שהכיר אותו נשבה באופיו הנדיר, ילד מלא ברגישות באמפתיה, רך מאוד מבחוץ ומצד שני התמודדויות עמוקות בעבודת ה'. שמח כל כך שהייתה לו זכות להיות חלק בין במערכה המלחמתית למען האומה הישראלית וגאולת ישראל וכנראה השמחה הייתה שמחת הנשמה שידעה לאן הולכת".

המכתב האחרון של אלקנה וצא ציל:
י"אס אתם קוראים את המילים האלו כנראה שקרה לי משהו.

אס נחטפתי,

אני בורס שלא תיעשה שום עסקה לשחור של אל מחבל כבי לשחרר אותי.

הניצחון המוחץ שלנו יותר חשוב מהכל,

אז אנא תמשיכו לעשות הכל הכוח כבי שהניצחון יהיה כמו שיותר מוחץ.

אולי נפאתי בקרבה.

כשחיל נפול בקרבה זה עזוב.

אבל אני מבהקס מכם תהיו שמחים.

אל תהיו עזובים כשאתם נפרדים ממני.

תטעו בלבבות, תחזיקו אחד לפני את הידיים ותחזקו זה את זה.

יש לנו כל כך הרבה על מה להתגאות ולשמח.

אנחנו כותבים את הרשעים הכי משמעותיים בהיסטוריה של העם שלנו

ושל העולם כולו.

אז בבקשה מכם, תהיו שמחים, תהיו אופטימיים,

תמשיכו להחור בחיים כל הזמן.

תפגשו אהבה, אור ואופטימיות

תסתכלו לאנשים היקרים לכם בלבן של העיניים ותצביחו להם

שכל מה שעובר עלינו בחיים האלה שיה את זה ויש לנו מה לחיות

אל תפסיקו לרשע את העוצמה של החיים.

בצוק אינן כבר נפצתני,

אבל אני לא מתחרט על כך שחברתי להילחם.

באת ההחלטה הכי טובה שקיבלתי אי פעם"

איתי יהודה

סמ"ר איתי יהודה, מראשון לציון, לוחם בגדוד צבר, חטיבת גבעתי, נפל בקרב בצפון רצועת עזה בט"ד במרחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023), בן 20 בנופלו. הותיר אחריו הורים וארבעה אחים. איתי יהודה, הוא אחד מעשרת לוחמי גבעתי שנהרגו מפגיעת טיל נ"ט בנגמ"ש הנמ"ר בצפון רצועת עזה.

"איתי הגיע לעולם מוקדם ועזב אותו בטרם עת", מספרת אימו רינת "ביום ההולדת 32 שלי הייתי רק בשבוע 26, באותו היום הוא נולד בניתוח חירום קיסרי ובמשקל 960 גרם, אפילו לא קילו. היה חשש גדול, הרופאים לא ידעו אם יש לו סיכוי לחיות כי במצב כזה הרבה תינוקות לא שורדים. אבל איתי היה לוחם מהרגע הראשון, אחרי אשפוז ממושך בפגייה בשניידר הוא התחזק והשתחרר כתינוק בריא במשקל 2 קילו. איתי היה ילד מאוד יצירתי, הוא היה מצייר מדהים, רק לאחרונה צייר את סבתא עליזה, אמא שלי, שמאוד אהב אותה, בכל פעם שחזר הביתה הקפיד לבקר אותה ואת סבתא לאה, הוא היה קשור מאוד, מחובר לסבתות שלו. היה לו כישרון מדהים.

לא הייתה בו טיפת פחד, רק מוטיבציה ורצון אמיתי לבצע את התפקיד עליו הוא התאמן כל כך הרבה. איתי היה לוחם בגבעתי בתפקיד מטוליסט, מבחינתו לצאת להילחם באויב היה התגשמות החלום שלו."

המכתב האחרון של איתי יהודה צ"ל:

יום שישי, 18:41. מאיפה אתמול? מי חשב שאצטרק לרסום מכתב.

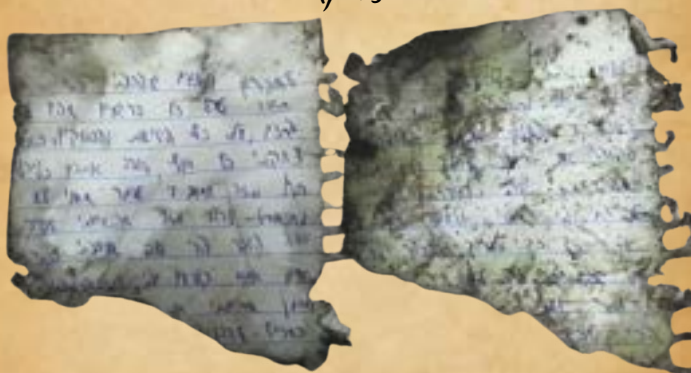
פריצה.

להורי, אני כל כך מעריך אתכם שם אם לטעמים זה לא היה נראה.
לחברים ולאנשים שהכרתי בחיי: תודה לכל הרגעים שהיו לי איתכם,
על כל היציאות והבחוקים. בצכותכם צחקתי בלי סוף. אוהב אתכם

באירוע.

חולף מזה, חשוב לי לומר שאני לא מתחמק לרשע שהתשייטתי לקרבי
ועה הצבר הכי טוב שעברתי בחיי. אם אתם קוראים את המכתב
הזה סימן שסיימתני את (ההמשך נאחזק) בשביל להשן (ההמשך

נאחזק).

לירון שניר

סרן לירון שניר, מעפרה, מפקד צוות בסיירת גולני, נפל בקרב בצפון רצועת עזה, בט' בכסלו התשפ"ד (21 בנובמבר 2023) בן 25 בנופלו. הותיר אחריו הורים, אח ואחות.

לירון למד בישיבת מעלה אליהו כשלוש שנים לפני הגיוס, ראש ישיבת מעלה אליהו, הרב חיים גנץ ספד לו:

“ לירון היה תלמיד חכם שבכל רגע פנוי בחופשותיו עבר בישיבה כדי לספוג עוד מלימוד התורה ולחזק את החברים. תורה, דרך ארץ ואהבת העם הם אלו שהובילו אותו בהסתערות קדימה בישיבה בצבא וכעת במלחמה. אנו נפרדים מלירון כגיבור ומודים על הזכות שלנו ללמוד ולחיות במחיצתו.”

הרב אבנר זולדן, רב בישיבה מספר: לירון היה איש עם מידות מיוחדות עליו הפתגם נאמר “מי שבורח מהכבוד הכבוד רודף אחריו” תמיד בדק שהוא לא פוגע באף אחד וההתקדמות שלו לא באה על חשבון משהו אחר. כל ימיו בצבא היה עסוק בלדאוג לחייליו. רק הם היו לנגד עיניו טוהר המידות ואצילות הנפש היו נר לרגליו, כל דבר עשה בגדלות ובנקיין כפים. בית הישיבה כואב את נפילתו של אחד מטובי בנינו.”

אכתבו האחרון של איחון שניה:

זה סוף סוף קורה, כבר התחלתי לאבד תקווה שניכנס, ובידי יש לי את הצבות לקחת חלק במלחמה ולהיות בתוך עצה, להלחם, להחזיר את הכבוד של צה"ל ועם ישראל, ובעיקר לבאוב שלעולם לא עוז!

מה שהיה זה לא מה שיהיה, ואנחנו חשקים יותר, טובים יותר, מוסריים יותר, ולנו יש את התביעה האמיתית על החיים ועל הקיום שלנו בארץ ישראל וזה הצמח לומר זאת בהכרח לעצמנו ולכל העולם, עם ישראל חזק, וכל מי שינסה או ירצה לפגוע בנו, יקרה לו מה שקרה לחמאס. יש עוצמות בעם, יש אחדות, וכואב שהקבי"ה צריך להראות לנו את זה בצדק הקשה. אבל אני שמח שמתאים ויוצאים לפועל כל העוצמות והאחדות העם. ועכשיו זה תורי, להיות, להלחם להעב ולקבץ על צוות בעת הצאת, במלחמה הצאת. בעזר וענווה אלא את התפקיד ואוביל את הצוות בקרב. אנחנו חשקים ומלאים בעוצמות, שמח על הצבות לקחת חלק!

אם חלילה יקרה לי משהו, אני אוהב את המשפחה שלי, ובעצותם אני מי שאני. צריך לבכור להיות בשלמות, לאהוב את החיים ותמיד להוסיף טוב בעולם. לשמח אנשים, לראות את החלש ולעזור לו. לחייך לאנשים, לזרוק מילה טובה. להיות טוב צאת השאיפה, טוב לכל, וזה לא עולה לנו כואם, להיות טובים ולעשות טוב. שמח על החיים ועל מה שעשיתי והייתי, עבד העם שלי, עבד מי שהיה סביבי לאורך השנים והצלחתי להשפיע עליו טוב,

אנחנו צריכים להיות טובים ולעשות טוב!

הקלטה בקולו

עדי ליאון

סמ"ר עדי ליאון ז"ל

עדי, לוחם בגדוד צבר בגבעתי, מחלקת חוד, נהרג בצפון רצועת עזה ב-31.10.2023 באסון הנמ"ר. היה בן 20 במותו. נולד וגדל ביישוב הקהילתי ניל"י. הותיר אחריו הורים, ושתי אחיות.

עדי, היה בחור מלא חיים, עם חיוך תמידי על הפנים, עם המון המון חברים. המסמר של החבורה.

עדי היה בוגר תנועת הנוער מכבי צעיר, וחלומו הגדול היה להופיע על במות העולם עם המוזיקה האלקטרונית שיצר באולפן שלו בחצר הבית. היה ציוני בלב ובנשמה וכשהתגייס היה לו ברור שדה רק לקרבי ואין אפשרות אחרת.

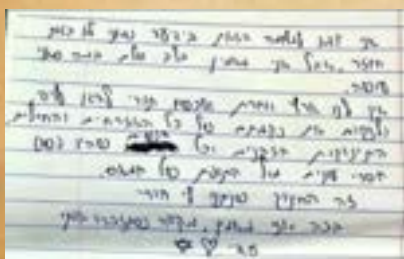
ב-7 לאוקטובר הוקפץ מרגילה חזרה לבסיס ישירות ללחימה קשה בכפר עזה ועסק עם חבריו בטיהור היישוב וחילוץ משפחות כשמסביב מראות קשים מנשוא. ב-27 לאוקטובר התחילה הכניסה הקרקעית לעזה ועדי היה בנמ"ר הראשון (מחלקת חוד של גדוד צבר) שנכנס לרצועה עם כוחות החי"ר של גבעתי. לעולם נזכור את עדי, את חיוכו המתמיד ואת אהבתו לארץ.

מרחק המכתב האחרון של עדי לאוון ציל:
לא האמנתי שאני אצטרך לכתוב דבר כזה בחיים, נסייתי לבחות
ולבחות אלה הוביעו לנו שמחר נכנסים לעזה ויש מצב שלא נחזור,
יש לי כמה דברים שאני חייב שתדעו לפני שנה נשאר... אמא ואבא
היקרים למרות שאני לא מכאה לכם הרבה אהבה ולא מקדים לכם
הרבה זמן, תדעו שאני מעריך אתכם כל כך... תחיו בצאתם שיהיה
לנו הכל ולא יחסר כלום, ואתם עוברים קשה מאוד בשביל זה.
חיבתם אותנו בצורה מדהימה והתחלתי לראות את זה בעיקר

כשזוהר התבשרה.

בתקופה האחרונה לא הייתי במעט הבית, ושם כשהייתי לא האזנת
הייתי, אני כל כך מצטער על זה, שלא הקדשתי יותר זמן למשפחה וכן
חיפשתי לבלות בסופו של דבר המשפחה זה הכל, ואתם תחיו
קבלתם אותי כמו שאני. אתם כל עולמי...

אני יוצא למחאה הצאת בידיעה שאני לא באוח חוזר, אבל אני מאמין
בזה שאתם חמה שאני עושה. אין לנו ארץ אחרת ועכשיו תחיל להפך עליה
ולנקום את נקמתם של כל האזרחים והחיליים, התנוקות, הצעירים
והנשים שהיו פשוט חסרי אונים מול התופת של חמאס. זה החינוך
שנתנו לי הורי, בזה אני מאמין. מקווה שתבכו אותי, עדיי!

 שיר על בסיס המכתב

רועי דאוי

סמ"ר רועי דאוי ד"ל

מירושלים, מפקד כיתה בגדוד צבר, חטיבת גבעתי, נפל בקרב בצפון רצועת עזה, בט"ז במרחשוון התשפ"ד (31 באוקטובר 2023) בן 20 בנופלו. הותיר אחריו הורים ושני אחים.

ילד קסם! צנוע, עניו, מנהיג בשקט שלו, אמיץ וגיבור. ילד שהחיוך תמיד תמיד מוביל אותו בכל מקום. ברועי הייתה הכרת הטוב שלא ניתן לראות אצל כל אחד. תמיד מעריך, תמיד מודה, תמיד מכבד. מאוד אוהב מוזיקה ושירים מכל הסוגים, תמיד היה הולך ומזמזם. היה איש של שלום, אידאולוגיה, ערכים, כבוד ואהבה עצומה למולדת. עשה מכינה קדם צבאית ולאחר מכן התגייס לשירות קרבי בגבעתי. ציוני ואוהב את הארץ היה, כפי שכתב בצוואתו: "החיוך עולה בכל רגע אפשרי, לראות את כל מי שנמצא פה - זו ארץ ישראל שלמענה אני עושה את זה".

רועי נכנס עם חייליו ללחימה, למרות שהבין שהוא עלול לשלם בחייו, אך גם הבין שחייו הפרטיים הם עצם בגוף הגדול של כלל ישראל. רועי נהג להשתמש במשפט של ליאל גדעוני ד"ל: "תחייכו, כי חיוך זה שמחה ושמחה היא הכוח להמשיך הלאה". (ליאל ורועי התחנכו באותו בית ספר בדמנים שונים, ליאל נהרג בצוק איתן ורועי כעת בחרבות ברזל, רועי וליאל נולדו באותו יום בהפרש של 9 שנים. בט"ז במרחשוון ה'תשפ"ד (31/10/23) - חמישה ימים לפני יום הולדתו ה-21 וכשבועיים לפני שחרורו מצה"ל, נפל רועי באסון הנמ"ר בצפון רצועת עזה יחד עם לוחמים נוספים. רועי היה מ"כ ומפקד הכוח בעת האירוע.

לפי העדות של הנהג שנשאר בחיים: ברגעים האחרונים הם צחקו וחייכו כ"כ הרבה...

את מכתבו האחרון רועי חתם במילים: "ורק תתחדקו מהכל" - וזוהי דרכנו לעד.

מתוך החכתה האחרון של חוסי צאוי:

"אלמא, אלבא, ניצני, עבן ותומרי, אני אוהב אתכם. הייתם הכי טובים
שים.

אם אמות, אז רק ככה, מקווה שטחנו את עצה לפני שזה משיע
אליכם.

אני לא מתחיל על כלום, היה לי את השירות הכי טוב שאפשר

להקס, עם הסוף הכי מתוק שיש.

יש לי לוחמים אריות, זכות להקב עליהם.

ברכו של אלאל איתנו גם פה.

החיוך עולה בכל רגע אפשרי, לראות את כל מי שנמצא פה זו אה

ישאלו שאלות אני עושה את זה.

שי ארווס

ביום 16.8.2021 התגייס לצה"ל ושירת בחטיבת גבעתי.
ממל ראשון שי ארווס נפל בקרב ביום ט"ז במרחשוון תשפ"ד
(31.10.2023). בן עשרים בנופלו.
הותיר אחריו הורים וארבעה אחים.

שי היה ילד של אהבה אין סופית. ילד של נתינה אין סופית, תורם
לחברה ללא גבולות, מתנדב בקהילה, ותמיד בצד הנותן והעוזר
בצורה מוחלטת ואמיתית.
שי התגייס לגבעתי באוגוסט 2021 והגשים את חלום חייו להילחם
על הארץ.
בימים הראשונים של הכניסה לרצועת עזה שי נכנס ראשון עם 10
מחבריו עם הנמר של גבעתי ונילחמו בקרבות עזים ביותר.
לאחר ימים של קרבות עזים נהרגו שי וכל חבריו מטיל נ"ט שפגע
בנמר והרג את כולם.
שי נפל בקרב כגיבור באסון הנמר, ביומיים הראשונים של הכניסה
לרצועה.
שי הגשים את חלום חייו כמו שאמר "אני מוכן למות למען הארץ!"

מכתבו האחרון של שי ארום:

ילמורה ו...

לאזכר האהובה שלי, אמא היקרה שלי, האבא הכי טוב בעולם וכל
האחים שלי, חן ותמי ריי ואיתרי, אור ונה, קן וחוריה אחיילי וארי ואל
וסתיו והמשפחה הקרובה: שתבעו כמה אני מתגעגע אליכם ואני
אוהב אותכם

והאמת ששמחתי לעשות את מה שאני עושה, להזיל אנשים ולשמור על
המדינה, כי זה משהו שתמיד רציתי, משהו שתמיד היה חלק ממני מאז
שהייתי קטן, ועכשיו הייתה לי ההזדמנות לעשות זאת ולתת מעצמי גם
למדינה.

אז שתבעו, שכל זה לא היה לחינם והיה שווה את זה. ושכל עם ישראל
יחסיק בחסות הבאת ולאהוב את המדינה, כי אנשים לא נפלו פה
סתם ויש אנשים שצריכים לשמור פה.

אני יודע שזה יהיה קשה אבל אני רוצה שתחשיבו איך שאתם, תחשיבו
בחיים, תתעו מעצמכם כמה שאתם רק יכולים, תהיו משפחה
מאוחדת. ואזכר אהובה שלי, תחשיבי בשלך זה יהיה קשה אבל אני
האמת רוצה שתהיי מאושרת כמו עכשיו ותחשיבי האה. וכל חבריי
הקרובים, אני אוהב אותכם ומעריך אותכם על כל החיים והחוויות
שעברנו ביחד. היה מאוד כיף נהנית מאוד והיו לי חיים מאושרים.
סבא, אני יודע שתמיד האמנת בי והיית מאוד גאה בי שנהיית לוחם,
אז תהייה גאה גם עכשיו - כי לא נפלת לחינם!"

שיר על בסיס המכתב

יוסי הרשקוביץ

רס"ם (במיל'), יוסף חיים (יוסי) הרשקוביץ, מגבעות, לוחם בגדוד 697 שבחטיבה 551, נפל בקרב בצפון רצועת עזה, בכ"ו במרחשוון התשפ"ד (10 בנובמבר 2023) בן 44 בנופלו. הותיר אחריו אישה, חמישה ילדים, הורים ואחים.

יוסי היה חלק מיחידת מילואים מובחרת ומיד כשפרצה המלחמה התגייס למילואים. חברו סיפר "הם היו צוות הוותיקים. הזקנים. היה להם ברור שהם צריכים להיות המובילים. התפיסה של יוסי הייתה שהוותיקים הם לא אנשים עם זכויות יתר, הם אנשים שעובדים יותר קשה. אחרי הטבח הנורא הוא ראה בזה עלבון ברמה האישית והוא היה חד וברור. הוא יצא יחד עם הצוות שלו. לעם ישראל יש הרבה מה ללמוד מהדמות שלו, מהמסירות והגבורה שלו". כוח המילואים בפיקוד מפקד פלוגה בדק ביום שישי בערב פיר של מנהרה ליד מסגד בבית חאנון בצפון הרצועה. הפיר היה כאמור ממולכד, ומטען החבלה פגע בהרשקוביץ ובחבריו. הרשקוביץ היה דמות אהובה ומחנך נערץ בבית הספר. כשנבחר לנהל את בית הספר אמר ששאיפתו היא להוסיף רק טוב למען תיקון העולם. כשהוא לא היה בבית ספר הוא היה הולך לבתי חולים לנגן לחולי סרטן.

יוסי דיבר על המשבר בעם ישראל, אמר שאנחנו נשלם על זה. הוא אמר שפישלנו בענק בקרע שלנו, בחוסר היכולת לראות את הטוב אחד בשני.

המכתב האחרון (שהפך לצוואה) של יוסי הרשקוביץ:

"אבא ואמא, מה שומכם? ב"ה אני בסדר מאוד, ובחשבי ה' טובה לקחת חלק לשמור על עם ה' המושפל שבעת יבול להתחיל להרים ראש אל מול כמות ההרס והחורבן שהמנוולים הנאצים חווים בעת אנחנו מהלכים על הריסות, אנחנו מאתרים ומסחפים. לא פשוט להיות עם בעורף, אני מרשים שהתפילות שלכם עליי מסייעות האון והצביונות הרבות שלכם מסייעות עליי. המשיכו להתפלל בכל הכח, כי ניסי

גדולים קורים כאן

חיבתם אותי לתת מכלי לקחת ולא מתוך הרגל, ובי"ה אני טובה להיות חלק מעם מזהים ומאנשים מזהימים שנותנים את כל הנשמה למען העם. כמה לשון הרע נאמר

על העם הזה בשנה האחרונה, וכמה הכול שקר וכזב.

כולנו כאן, נלחמים בתר' אל בתר' וכואם באים אחזב בלב אחזב, והתחושה היא כמו במעמד הר סיני. אני שמח שחיבתם אותי בק, שהתוותם לי דבר שבה השאלה היא לא מה משיע לי, אלא איך אני בכל רגע ורגע יכול לתת יותר למען העם והמדינה.

אוהב ומתגעגע, יוסי"

בסרטון ששלח לתלמידיו מהמילואאים, ערב הכניסה הקרקעית לעזה אומר יוסי:

"הולכת להיות תקופה לא קלה. אני מברקס מכל אחזב פה, הכי חשוב לי: לא להשיב לשון הרע על עם ישראל. אין שמאלני, או ימני, או חרדי. אין כוונת. יש יהודים.

חמאסניקים הנאצים לא עניין אותם הזי החרת ומה אתה חושב. זה חשבון הנפש שצריך כל הזמן לשים לנו בראש. לא להשיב לשון הרע,

אני מתגעגע לכולכם, ומקווה לראות אתכם בעצרת ה' בקרוב. אנחנו בחנו כי טוב

ויש תת-אזכר שבחר הרע. מעט אור יצחה הרבה מהחושך הטוב ניצח. אנחנו

מאמינים בקדושת החיים, מאמינים שתבוא ישועה. אני חאה בעצרת ה' בערב שנה את מדינת ישראל שצלה, מתרבה, עוב אלפיי לביים יוולדו, מאות ישובים ויקאו. עם

ישראל ייסאר מאוחז כמו שהוא עכשיו. אשחרף ברא. אנחנו מאמינים שהקב"ה

איתנו. אנחנו לא לבד. ביחד עם עם ישראל מאוחז אנחנו ניצח אותם"

מתן וינוגרדוב

סמ"ר מתן וינוגרדוב ז"ל
נפל בח' באדר ב התשפ"ד (18 במרץ 2024)
סמ"ר מתן וינוגרדוב, מירושלים, לוחם בגדוד 932 שבחטיבת
הנח"ל, נפל בקרב בצפון רצועת עזה, בן 20 בנופלו. הותיר אחריו
אמא ואחות.

סמ"ר וינוגרדוב היה לוחם בחטיבת הנח"ל ונפל במהלך הפשיטה
על בית החולים שיפא

בשכונת נווה יעקב בה מתגוררת משפחתו של מתן נדהמו לשמוע
על נפילתו בקרב וסיפרו כי מתן היה מסור לסבתא שלו ניצולת
השואה ותמיד דאג לה וגם היה דוד אהוב על האחיינים שלו.
אחד מחבריו סיפר על מתן: "הוא היה מצטיין בלימודים, היה עוזר
לכל אחד. הייתה לו נתינה גדולה. הוא תמיד אמר: "אני אהיה
לוחם". הוא היה אדם מדהים".

מכתבו האחרון של חתן וינושדובה :

אם אתם קוראים את זה כנראה שאני או רצום אנינו או את ..
ואמא וסבתא אני מברקס מבא לא לבהות, אם זה קרה זה היה אמור לקרות
בסוף נהרשתי למען הטהון של אברהים, ואני מקווה שממאס אנינו עוד קיים
וחיבאללה מבין את עוצמתה של ישראל ובנות בריתה
הכול משמיים, ובשביל מלה טובה בסוף. כי בסוף אחרי כל נפילה יש עלייה, והעם
אנינו חווה מלא עליות וירידות. שרצנו את מצרים, את אלות בהל, 2000 שנות אלות
שאיתה היו אין ספור רדיעות אחרי היהודים ובסוף עם השואה, ששם המשפחה
אנינו סבלה ממנה ושם היא נלחמה נגד הנאצים.
היום אנחנו נלחמים נגד סוד שונה ושונה יותר של נאצים, כאלה שעורכים ראשים
לתנוקות המחבלים האלה בני חוות וצריכים להימחק מכל פני האדמה.
אסור יותר לחזור על הטעות שעשינו ב-2004 כי יהודה ושומרון יהיה פי עשר או 20
או 1000 יותר שונה.
מורשת: אני אסמח מאוד אם יקמיו משהו לכבדי, משהו שיסבור מאוד לאנשים
ושיהיה לטוב ארוך מאוד כגון חינוך וכי תלמידים לא חסכ.
נכתב ב 23/10/13

בן דוסמן

רס"ל (במיל') בן דוסמן ז"ל, מירושלים, לוחם בגדוד ההנדסה הקרבית 601, עוצבת 'עקבות הברזל' (401), נפל בכ' בכסלו התשפ"ד (03 בדצמבר 2023) בקרב בצפון רצועת עזה, בן 22 בנופלו. הותיר אחריו הורים, אח ואחות.

אמו של בן סיפרה: "בן מאוד אהב את ירושלים, היה לו לב מאוד מאוד גדול בן היה גאה לשרת את המדינה, גאה ללבוש את המדים, גאה בדגל ישראל".

מאמנו של בן בטניס שולחן כתב עליו:

"בן, ספורטאי מצטיין, דוגמה ומופת לרצינות, להתמדה, להשקעה, לדבקות במטרה, להישגיות, לפרגון לעזרה לחברך, להירתמות תמיד להתנדבות. היית אהוב מאד ומוערך מאד על כל מי שהכיר אותך, המידות הטובות שלך הקרינו והשפיעו לטובה על כל חבריך. הדבקת את כולם סביבך, בשאפתנות, בטוב לב שלך, בהכרת התודה ובעשיית הטוב".

מתק מכתבו של בן זוסמן:

אני כותב לכן את ההודעה הזו בדיוק להסים. אם אתם קוראים את זה כנראה שקרה לי משהו.

כמו שאתם מכירים אותי, כנראה אין מאושר ממני כרגע. לא סתם הייתי חמש לקראת השמחת החלום שלי בקרוב.

אני שמח ומודה על הזכות שתהיה לי להשג על הארץ היפה שלנו ועל עם ישראל. גם אם יקרה לי משהו, אני לא מרשה לכן לשקוע בעצב. הייתה לי הזכות להשלים את החלום והיעוד שלי ותריו באחרים שאני מסתכל עליכם מלמעלה ומחייך חייך ענק. כנראה שאם ליב סבא ונשאים קצת פערים, כל אחד יספר על החוויות שלו ומה השתנה בין מלחמה למלחמה. אולי גם נדבר קצת פוליטיקה, נשאל אותו מה צעתו...

עוד נקודה חשובה מאוד מאוד. אם חלילה אפול בשבי, חי או מת. אני לא מוכן שחיי או אצרכו אחד יפגעו בשלל איזו עסקה לשחור. אני לא מרשה לכן לא לנהל קמפיין או מאבק או משהו כזה. לא מוכן שיסוחרו מחבלים תמורת. בשום דיוק, צורה או עסקה. אל תפכו את החילים שלי בבקשה. אני אשיב את זה שוב, יצאתי מהבית בלי שכלל זומנתי למילואים. אני מלא צאווה ותחושת שליחות ותמיד אמתני שאם אצטרך למות הלוואי וזה יהיה בהשגה על אחרים ועל המדינה.

יחשאים, הפקדתי שומרים, שיום יגיע ואהיה אחד מהם"

ראיון עם אמו של בן

גד עזרא

סמ"ר גד יצחק (גדי) עזרא ד"ל נפל במהלך מבצע "חומת מגן" במחנה הפליטים בג'נין בכ"ב ניסן תשס"ב, 4.4.02. עוטר בצל"ש על גילוי רעות, אומץ לב ורצון עד להציל חיי אדם. בן 23 בנופלו.

גד נולד בבת-ים בכ"ט בסיון ה'תשל"ט, 24.6.79, בן זקונים לסולי ורודלין ואח קטן לארבעה אחים החיך והשמחה היו לחלק בלתי נפרד מפניו וחיויו.

גד אהב מאד ללמוד תורה, לימודי התורה לא נשארו עבורו בגדר תיאוריה, אלא הפכו חלק ממנו ועל פיהם חי את חיויו. הוא הקפיד בקיום המצוות על קלה כחמורה, הפנים את הערכים ההומנים של היהדות וחי לאורם. מעולם לא נהג באופן של "אחד בפה ואחד בלב".

גד הצטרף לתנועת הנוער "בני-עקיבא" והיה פעיל מאד בתנועה. הוא ראה בתפקיד זה שליחות.

אחת האהבות של גד היתה לחלל בחליל אותו לקח לכל מקום. כמו כן אהב לטייל ברחבי הארץ ולשיר שירים חסידיים ושירי ארץ ישראל. גד המשיך להדריך במחנות "קו לחיים" במהלך שירותו הצבאי, על חשבון חופשותיו.

גד וחבריו לחמו במהלך חג הפסח במסגרת מבצע "חומת מגן" במוקטעה שברמאלה, שם נפל חיילו וחברו, רומן שליפשטיין ד"ל. בעת שחיפה על כניסת הכוחות למוקטעה שמע גד יריות מתוך הבנין. גד הסתער, לחם וחילץ תחת אש את חבריו.

לקראת החג השני של פסח מחלקתו של גד עברה להלחם במחנה הפליטים של ג'נין. למחרת החג השני, באיסרו חג של פסח, תוך כדי לחימה קשה, נפגע סגן ניסים בן דוד ד"ל. כאשר גד יצא לחלצו תחת אש עזה והרים את האלונקה, נפגע מכדור בודד בצוואר. גד נפל על הקרקע, הספיק לומר "שמע ישראל" ונדם.

מתוך מכתבו האחרון של אד שרא:

בס"ד ט"ז אדר ה'תשס"ה

איתי שלי יקרה

אם המכתב הזה יגיע אליך סימן שקרה לי משהו. היום בבוקר קיבלנו הודעה שהמבצע המתוכנן מאתחול יתבצע בעצ"ה היום. אמרתי לך שהמבצע השתנה והוא לא מה שהיה צריך להיות - לא רציתי להבאיש אותך יקרה שלי.

היה לי מאוד קשה לא לספר לך את האמת אבל העדפתי את זה מאשר תשתעשע מבאשה - "מסנין מסנין השלום" - גם השלום הנפשי של האדם אותו אתה אוהב יותר מכל עלי האבדות. אוהבה שלי אני מרגיש שמצב אחד אין דבר שאני חוצה בעולם יותר מלהיות איתך, לאהוב אותך ולהקים איתך בית ומשפחה, אבל מצב שני אין דבר שאני חוצה יותר מלצאת למבצע הזה ולהכות את הנבלים האלה מכה כזו גדולה כדי שלא יחשבו אפילו לעשות עוד פישוע או איכוע חבאני ויקחו בחשבון שכל פעם שיעשו זאת נבה אותם במקום הכי כואב שיכול להיות ונהיה מוכנים לשלם את המחיר. אני מוכן להיות המחיר הזה. אל תבעסי עלי אוהבתי אבל הרגעים כאלה הרגש הכלל ישכאלי לך הוא זה שאחור להוליך אותך ועליך להלוט ברשעה כאלו אין לך חיים פרטיים - "הצבאות בוצ היו נותנים גט כריתות לפני יציאה למלחמה" (תסתכלי בילאמונות עתנו" חלק 3).

יפה שלי, אני אוהב אותך כל כך והצער היחיד שלי הוא העובדה שאת תצטערי ושאת לא אצכה להיות זה שיצרום לך להיות מאושרת. הכי אין דבר בעולם שמגיע לך יותר מאושר. לכן אני מבקש מקסימה שתהיי מאושרת!

שתשמחי, שתאהבי ושתערכחי - כי כך ראוי לך. אני תמיד אשגיח עליך מאיפה שאני אהיה ואבאש שתיעשגי עם אדם שיסב לך אושר יותר ממני. המחזה אל תשכחי - הכל לאוהב ואם זה מה שבהר רבשיע אז זה מה שצריך להיות לנו נשאר רק לקבל זאת באהבה...

"כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד" - הכל לאוהב גט זה, אני מביטה לך שאיפה שאני נמצא זהו המקום הנפלא ביותר שקייס, אני לא סובל ולא מצטער, הצער היחיד שלי הוא על הצער שיצרום לך שישאר - לך למשפחה ולחברים.

תפצי את ההשורה יקרה - "אין יאוש - תמיד להיות בשמחה" זה מה שאני מבקש ממך גם אם זה קשה. אני יודע שממך אני יכול לבקש זאת בשלל שאני מכיר את השמחה והאושר הטבעיים שקוונים ממך תמיד ושהם כל כך התאהבתי והם מה שמסבו אותי אליך בהתחלה כשראיתך לראשונה.

יקרה שלי, אוהבה שלי, אני אוהב אותך ותמיד אוהב, רק תבטיחי לי שתמשיכי האלה ולא תתני לעצב לנצח - את המנצחות וכך צריך להיות וכך נכון שיהיה. אוהב אותך לעד ולנצח נצחים ותמיד נמצא איתך

גבי

החלל שלי

מעייין מכבי מספרת על דודה גד

אילנה נאמן

אילנה נאמן בת צביה ומוריס משה נולדה בצפת בג' באלול תשי"ז , 30/8/1957 והתגוררה בצפת , נהרגה בפעולת איבה בכ"ג באייר תשל"ד , 15/5/1974 הותירה הורים ושמונה אחים ואחיות בת 17 במותה.

אילנה למדה בבית ספר יסודי ובתיכון ממלכתי-דתי. משפחתה הקרובה והמורחבת הייתה מגובשת והקנתה לה ערכים, שליוו אותה במהלך חייה. היו באישיותה המיוחדת הרבה חן והומור. אילנה ייחסה חשיבות רבה ללימודים, ובד בבד, מצאה זמן להיות פעילה בספורט ובגדנ"ע. הייתה מקובלת מאוד על חבריה וחברותיה. אהבה לבוא לעזרת תלמידים מתקשים. אהבתה לבעלי-חיים הייתה כאהבתה לבני-אדם.

בכ"ג אייר התשל"ד התרחש 'אסון מעלות'. מחבלים השתלטו על בית הספר 'נתיב מאיר' במעלות, ולקחו כבני ערובה 105 תלמידים ו-10 מורים מבית הספר התיכון הדתי בצפת, המחבלים דרשו לשחרר 20 מחבריהם הכלואים בישראל, אחרת יהרגו את בני הערובה. מועד פקיעת האולטימטום נקבע לשעה 18:00 באותו יום. רבע שעה לפני פקיעת האולטימטום, פרץ כוח של סיירת מטכ"ל לבית הספר כדי לחלץ את בני הערובה. המחבלים הספיקו לפני חיסולם לרצוח 21 ילדים ו-3 מבוגרים. בין הנרצחים היתה אילנה נאמן, שטרם מלאו לה 17. לפני מותה, אילנה הספיקה להבריח מהחלון את אחותה ולחלצה, לכתוב מכתב אחרון להוריה ולהטמינו בכיס מעילה.

מכתבה האחרון של אילנה נאמן :
לאבא ולאמא היקרים שלום!

השעה היא עכשיו 11:00 בבוקר. ואני לא יודעת כמה שעות נותרו לי לחיות, אז אני כותבת לכם
אני מצטערת, אמא, שלא שמעתי בקולך ונסעתי. כן אני יודעת לא הכרחת אותי להשאיר, אבל
בזאת, והעצבת שלא אצל. אבל יצאתי. כי ידעתי את המוטל שלי.

כיצתי להשיג תובה של החינוך שנתת לי ועל השנים היפות שעברו עלי - והכל בהצטובת!
עכשיו אני בת 16 וחצי ואם נשאר עלי לחיות, אמות בסקט הכבוד ואמונה, כן אמונה, את זה נתת
לי. אחרת לא תמיד שולא האמונה החיים טפלים וכואבים הרבה יותר, ועכשיו בשעות הקשות
האלה אני מאמינה הרבה.

ובט מאמינה שאתם צובקים.

החיים נותנים לכן אדם הרבה, אין לי הכייה כמעט בכלום, לא אחי ואיפה להיווג, ולא לאיפה
הורים להיווג, אבל לי היה טוב... הייתי ילדה דתית, בארץ ישראל, עם הורים נפלאים - איתכם.
שעות גדולות - לא היו לי, לזה לא כציתי וכנראה ששם לא אצבה, אבל תודות לכם עברתי את

מבחני הכבוד בשעות קטנות ואפורות, שעות יחידניות ורשולות.

אמא, אל תבכי הרבה בשאלות. כשארבהק יווג ילד תקראו לו על שמי - אילן או אילנה, ותחכו
אותו כמו אותי שיהיה חזק, ושידע מה המטרה שלו בחיים ולמה הוא נולד.

אני יודעת שהיו לכם חיים קשים לפני ואחרי שנולדתי, וכשאלות יהיה יותר קשה, אבל תצבו תמיד
שהקשיים והסבל תמיד הביאו איתם שעות של שמחה וסיפוק.

אני לא בוכה, העיניים שלי יבשות, לא כואב לי שאלות, אני לא מצטערת, וכשאני יישמע ישראל"
בשעה האחרונה, אחשוב עליכם.

הייתי צריכה לצאת לטיול הזה, אסור לנו להשבת את החיים - הסכנה אמונה לנו בכל מקום ואם
נשגרה גזירה בשמיים, היא תמיד תתקיים. ואם נתחבא בחקלאים, הסכנה שלנו גדולה יותר.

ומטוב לחיות חיים אנושיים ולהירש על קידוש ה'!

את המכתב הזה, שהוא האחרון שלי בעולם תתנו לכל בני המשפחה לקרוא ומסרו להם בייש
באהבה רבה מאד. ולכל הידידים והשכנים תמסרו בהצלחה! זו ההצטנות האחרונה בעוד שעה

אלק חכם.

שלום ולהתראות אי פעם.

באהבה רבה, בתכם - אילנה.

תפילה לשלום החיילים

מי שַׁבְּרוּךְ אָבוֹתֵינוּ
אֲבָרָהֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב,
הוא יְבָרֵךְ אֶת חַיְלֵי צְבָא הַהַגְנָה לְיִשְׂרָאֵל
וְאֲנָשֵׁי כְּחוֹת הַבְּטָחוֹן,
הַעוֹמְדִים עַל מְשַׁמֵּר אֶרְצֵנוּ וְעָרֵי אֱלֹהֵינוּ,
מְגֹבֵל הַלְּבָנוֹן וְעַד מְדִבֵּר מְצָרִים,
וּמִן הַיָּם הַגָּדוֹל עַד לְבוֹא הָעֶרְבָה
וּבְכָל מְקוֹם שָׁהֶם,
בִּיבֻשָׁה בְּאוֹיֵר וּבְיָם.

יְתֵן ה' אֶת אוֹיְבֵינוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ
נִגְפִים לַפְּנֵיהֶם!
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמֹר וְיִצִּיל אֶת חַיְלֵינוּ
מִכָּל צָרָה וְצוּקָה,
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה,
וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.
יְדַבֵּר שׁוֹנְאֵינוּ תַּחֲתֵיהֶם,
וְיַעֲטֹרֵם בְּכֹתֵר יְשׁוּעָה וּבַעֲטָרַת נִצָּחוֹן.
וְיִקְרִיֵם בְּהֵם הַפְּתוּב (דְּבָרִים כ, ד):
”כִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם הֵהָלַךְ עִמָּכֶם,
לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אוֹיְבֵיכֶם
לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם.”
וְנֹאמַר: ”אָמֵן.”